

L'Ajuntament de Palma aplica la llei de memòria històrica i elimina els elements d'exaltació del règim franquista del monument a les víctimes del creuer "Balears"

La decisió suposa una intervenció en el monument amb l'objectiu de transformar aquesta peça del passat en un punt d'encontre, de convivència ciutadana que representi els valors democràtics.

S'hi col·locarà una placa en record de les víctimes i que descriu el monument com a símbol de la voluntat democràtica de no oblidar mai els horrors de les guerres i les dictadures

Les tasques de contextualització del monòlit de sa Feixina comencen avui mateix

Palma, 1 de febrer 2010.- L'Ajuntament de Palma, en aplicació de la Llei 52/2007 de 26 de desembre de reconeixement i ampliació dels drets dels qui patiren persecució i violència durant la Guerra Civil i Dictadura, ha decidit eliminar del monument a les víctimes del creuer *Balears*, ubicat a sa Feixina, tots aquells elements que representen una exaltació de la revolta militar, la guerra o la repressió de la dictadura.

Aquesta decisió, decretada avui per la batlessa de Palma, Aina Calvo, a proposta de l'àrea de Cultura i Patrimoni, que dirigeix la regidora, Nanda Ramon, suposa a la pràctica la retirada de diferents elements del monument i la transformació d'aquesta peça del passat en un punt de trobada i de convivència ciutadana que representi els valors democràtics.

Els elements que es retiraran, en aplicació de l'article 15.1 de la llei, són l'escut i el text en relleu de la cara de migjorn del monument. Igualment, es col·locarà una placa en el monument redactada en cinc llengües (català, castellà, anglès, alemany i francès) amb el text següent: "Aquest monument va ser erigit l'any 1948 en record de les víctimes de l'enfonsament del creuer Balears, durant la Guerra Civil (1936-1939). Avui és per a la ciutat símbol de la voluntat democràtica de no oblidar mai els horrors de les guerres i les dictadures. Palma 2010".

D'aquesta manera, el monument es convertirà en un reflex de l'oposició a la dictadura i la reivindicació dels valors de concòrdia, de respecte del pluralisme i de defensa pacífica de totes les idees.

El procés que ara ha culminat es va iniciar amb l'arribada del nou consistori i l'aprovació de la Llei 52/2007 de 26 de desembre de memòria històrica. L'Ajuntament ha rebut distintes peticions en relació al monument. Per exemple, l'Associació per a la Recuperació de la Memòria Històrica ha demanat la demolició del monument. Així mateix, s'ha rebut la petició de l'Associació per a la Revitalització dels Centres Antics (ARCA) instant a la protecció del monument, i una altra de l'Associació de Veïnats de Sant Jaume i Plataforma del Centre Històric contra la destrucció.

Amb la voluntat de donar correcte compliment a la llei i actuar amb el rigor i la fonamentació jurídica necessària, l'Ajuntament va encarregar un informe a Maria Ballester Cardell, professora de Dret Constitucional de la Universitat de les Illes Balears (UIB), i Bartomeu Trias Prats, professor de Dret Administratiu de la UIB, sobre l'aplicació en el cas concret del monument de sa Feixina, de la Llei de memòria històrica.

Tenint en compte les consideracions dels juristes i en aplicació de l'article 15.1 de la Llei de memòria històrica, l'Ajuntament resol la retirada dels elements exaltadors de la Guerra Civil i la dictadura del monument a les víctimes del creuer Balears ubicat a sa Feixina.

La decisió de l'Ajuntament de Palma es fonamenta bàsicament en els arguments següents:

● **La llei de la memòria històrica no exigeix la retirada de tots els símbols del franquisme, sinó d'aquells que tinguin una vocació o significat exaltador del règim o la confrontació.**

El monument de sa Feixina és un memorial a unes víctimes. Unes víctimes relacionades amb la ciutat, algunes d'elles menors d'edat, i que, tot i que el seu record hagi estat honorat, no han perdut la seva condició de víctimes: **es tracta, per tant, d'un memorial, i no d'un monument d'exaltació.**

● **La llei 52/2007 de 26 de desembre és una norma que reconeix totes les víctimes sense discriminació**, ja que a la seva exposició de motius deixa clar que: "Es l'hora, doncs, que la democràcia espanyola i les generacions vives que avui en gaudeixen honrin i recuperin per sempre tots els que directament van patir les injustícies i greuges produïts, per uns o altres motius polítics o ideològics o de creences religioses, en aquells dolorosos períodes de la nostra història. Per descomptat, els qui van perdre la vida. Amb ells, les seves famílies. »

És des d'aquesta voluntat integradora de la llei, igualadora de totes les víctimes, que cal cercar solucions que situïn els símbols històrics en el nou context de valors democràtics. I aquesta és la idea que ha guiat l'Administració en relació al monument de sa Feixina.

● **L'afectació de llei sobre un bé determinat pot ser total o parcial, afectant únicament a alguns elements**

Per això, **en aquest cas**, la finalitat integradora de la llei -igualadora de totes les víctimes- és compatible amb el **manteniment del monument modificant alguns elements del mateix: eliminant tots aquells que sí són d'exaltació del règim- i fent així possible que el monòlit tingui "vertaderament el sentit d'element commemoratiu de les víctimes"**.